

Bruxelles, 1. lipnja 2018.
(OR. en)

9615/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0212 (COD)**

**ECOFIN 553
UEM 226
CADREFIN 63
CODEC 939
IA 169**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	31. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 387 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi europske funkcije stabilizacije ulaganja

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 387 final.

Priloženo: COM(2018) 387 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 31.5.2018.
COM(2018) 387 final

2018/0212 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi europske funkcije stabilizacije ulaganja

{SEC(2018) 277 final} - {SWD(2018) 297 final} - {SWD(2018) 298 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U govoru o stanju Unije 2017. i popratnom pismu namjere predsjednik Juncker najavio je namjeru Komisije da iznese konkretne prijedloge za uspostavu namjenske proračunske linije za europodručje u proračunu EU-a, kojom se, među ostalim, predviđa funkcija stabilizacije. Ideja je dodatno razrađena u Komunikaciji Komisije o novim proračunskim instrumentima za stabilno europodručje unutar okvira Unije¹, koja je dio paketa inicijativa za produbljenje europske ekonomske i monetarne unije. Paket se posebno temelji na Izvješću petorice predsjednika o dovršetku europske ekonomske i monetarne unije od 22. lipnja 2015.² i Komisijinu Dokumentu za razmatranje o produbljenju ekonomske i monetarne unije od 31. svibnja 2017.³

Produbljenje ekonomske i monetarne unije (EMU) i modernizacija javnih financija EU-a ključne su teme rasprave o budućnosti Europe koja je započeta s Bijelom knjigom Komisije od 1. ožujka 2017.⁴ To je dodatno naglašeno u Dokumentu za razmatranje o budućnosti financija EU-a od 28. lipnja 2017.⁵ Sada se pruža prilika za pripremu konkretnih naprednih prijedloga o budućnosti ekonomske i monetarne unije te o načinu na koji se budućim javnim financijama EU-a može pomoći u odgovoru na utvrđene izazove.

Europska dodana vrijednost u središtu je rasprave o europskim javnim financijama. Sredstva EU-a trebala bi se upotrebljavati za financiranje europskih javnih dobara. Tim se dobrima donosi korist EU-u u cjelini, a same države članice ne mogu učinkovito osigurati njihovo financiranje. U skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti EU treba djelovati ako za svaki euro poreznog obveznika pruža veću vrijednost u odnosu na djelovanje poduzeto samo na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.

Produbljenje ekonomske i monetarne unije dobro je i za europodručje i cjelokupan EU. Integriranje i učinkovitije europodručje donijelo bi dodatnu stabilnost i prosperitet svima u EU-u i istovremeno osiguralo da se gospodarski glas Europe snažno čuje na svjetskoj sceni. Funkcijom stabilizacije, jednim od novih proračunskih instrumenata predstavljenih u Komunikaciji Komisije, nastoje se riješiti određene specifične potrebe država članica europodručja i onih koje se pripremaju uvesti euro i sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu iz članka 140. stavka 1. UFEU-a, pritom imajući na umu svoje šire potrebe i očekivanja koja imaju kao države članice. Nastoji se postići i najveća moguća sinergija između postojećih instrumenata i budućih instrumenata koje će Komisija predstaviti u svibnju 2018. u okviru svojih prijedloga za višegodišnji financijski okvir EU-a za razdoblje nakon 2020.

Produbljenje ekonomske i monetarne unije zahtijeva odlučno djelovanje pojedinačnih država članica te prikladnu potporu iz EU-ovih proračunskih instrumenata i instrumenata za koordinaciju politika. Ova uspostava funkcija stabilizacije jedna je od ideja o tome kako na

¹ COM(2017) 822 final, 6. prosinca 2018.

² Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije, izvješće Jean-Claudea Junckera, u bliskoj suradnji s Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Marijem Draghijem i Martinom Schulzom, 22. lipnja 2015.

³ COM(2017) 358, 28. lipnja 2017.

⁴ COM(2017) 2025, 1. ožujka 2017.

⁵ COM(2017) 358, 28. lipnja 2017.

bolji način iskoristiti proračun EU-a kao način jačanja otpornosti međusobno ovisnih gospodarstva te time pridonijeti gospodarskoj i socijalnoj koheziji. Napredak koji u provedbi reformi i uzlaznoj konvergenciji postignu zemlje europodručja i zemlje izvan europodručja koristit će svima.

U skladu s uvjetima utvrđenima u Financijskoj uredbi EU je ovlašten za uzimanje i davanje zajmova radi pružanja financijske pomoći. To je prvenstveno slučaj kod upravljanja zajmovima odobrenima u okviru instrumenta za platnu bilancu za potporu državama članicama izvan europodručja u slučaju poteškoća u njihovim platnim bilancama. Takav su slučaj i zajmovi odobreni u okviru Mehanizma za europsku financijsku stabilnost. S obzirom na to da su prikupljena sredstva i odgovarajući zajmovi uzajamne naravi, nema izravnog učinka na proračun EU-a sve dok države članice primateljice poštuju svoje obveze.

Iako se proračunom EU-a uvijek promicala uzlazna socijalna i ekonomska konvergencija, a kapacitet kreditiranja dostupan na razini EU-a posljednjih se godina povećao radi odgovora na izvanredne okolnosti, makroekonomska stabilizacija dosad još nije bila izričit cilj proračuna EU-a. Iskustvo stečeno tijekom godina financijske krize pokazalo je i da struktura i opseg javnih financija EU-a još u potpunosti ne zadovoljavaju posebne potrebe ekonomske i monetarne unije – ni u državama članicama europodručja, ni u državama članicama koje su u postupku pridruživanja europodručju.

Potrebno je uspostaviti funkciju stabilizacije kako bi se državama članicama europodručja pružila potpora za bolji odgovor na brze promjene u gospodarskim okolnostima i stabilizaciju gospodarstva u slučaju velikih asimetričnih šokova. Kao posljedica ujednačenja monetarne politike u području jedinstvene valute, instrumenti makroekonomske politike u rukama država članica koje u njemu sudjeluju više nisu isti. Iako je svaka zemlja različita, a veličina i struktura gospodarstva odražavaju se na vjerojatnost izloženosti šokovima, kriza je razotkrila ograničenja sredstava koja su dostupna svakoj državi članici europodručja za apsorpciju učinka velikih asimetričnih šokova te su neke od njih izgubile pristup tržištima za svoje financiranje. U nekoliko je slučajeva to za posljedicu imalo produljenu recesiju i negativna prelijevanja na druge države članice.

U tom pogledu, te pod uvjetom da su države članice suglasne, postoje načini za uspostavu zajedničkih proračunskih instrumenata na razini EU-a koji mogu pridonijeti stabilnosti europodručja i koristiti EU-u u cjelini. Kako bi se osigurao njihov uspjeh i učinkovitost i u najvećoj mogućoj mjeri povećala njihova djelotvornost za porezne obveznike, ti se instrumenti moraju osmisliti u potpunoj sinergiji s drugim proračunskim instrumentima koji postoje u širem okviru Unije. Osim toga, Europski stabilizacijski mehanizam (ESM) ili njegov pravni sljednik u obliku europskog monetarnog fonda mogao bi u budućnosti imati ulogu u potpori makroekonomskoj stabilizaciji ako to žele države članice europodručja koje su njegovi dioničari.

Predložena Uredba o uspostavi europske funkcije stabilizacije ulaganja jedna je od inicijativa za prenošenje poziva za uspostavu funkcije stabilizacije kojom bi se moglo pridonijeti ublažavanju učinaka asimetričnih šokova i spriječiti rizike negativnog prelijevanja predloženih u Komunikaciji Komisije o novim proračunskim instrumentima za stabilno europodručje unutar okvira Unije⁶. Funkcija stabilizacije osmišljena je za države članice europodručja i trebala bi biti dostupna i državama članicama izvan europodručja koje su ušle

⁶ COM(2017) 822 final, 6. prosinca 2018.

u Europski tečajni mehanizam II nakon pozitivne odluke koju su u tu svrhu donijeli članovi ERM II.

Inicijativa ima oblik Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća na temelju članka 175. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Člankom 175. stavkom 3. UFEU-a omogućuje se uspostava instrumenta kojim se podupiru prihvatljiva javna ulaganja u državama članicama koje se suočavaju s velikim asimetričnim šokom u cilju jačanja kohezije. Ova je mjera nužna izvan strukturnih fondova kojima se ne predviđa specifičan instrument za potporu makroekonomskoj stabilizaciji zadržavanjem razine javnih ulaganja u slučaju velikih asimetričnih šokova te se njome ne dovode u pitanje mjere o kojima se odlučuje u okviru ostalih politika Unije.

Države članice zainteresirane su za postizanje i održavanje visoke kvalitete u svojim sustavima i praksama upravljanja javnim ulaganjima. Stoga je prijedlog nadopunjen Prilogom u kojem se određuju metodologija i kriteriji procjene takvih sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima u cilju da se utvrde područja koja je potrebno ojačati kako bi se povećao učinak javnih ulaganja i potencijalne potpore u okviru predloženog instrumenta.

U skladu sa sadašnjim prijedlogom Komisija je ovlaštena odobriti financijsku pomoć državama članicama koje su suočene s velikim asimetričnim šokom ugovaranjem pozajmljivanja na financijskim tržištima ili s financijskim izvršiteljima u cilju daljnjeg pozajmljivanja takvih sredstava kako bi se dotičnoj državi članici pružila potpora u održavanju razine prihvatljivih javnih ulaganja. Osim toga, predviđena je subvencija kamate kojom se pokrivaju troškovi kamata koji su za države članice korisnice nastali na temelju zajma.

Odluka Komisije za pružanje potpore u okviru instrumenta uvjetovana je ispunjenjem strogih kriterija prihvatljivosti dotične države članice na temelju usklađenosti s odlukama i preporukama iz okvira fiskalnog i makroekonomskog nadzora. Podsjeća se da države članice trebaju nastaviti provoditi dobre fiskalne politike i uspostaviti fiskalne rezerve u razdoblju gospodarskog prosperiteta. Kriteriji za aktivaciju potpore u okviru instrumenta temelje se na dvostrukom aktivatoru u pogledu nezaposlenosti. Taj je sustav odabran zbog toga što je znatno povećanje nacionalnih stopa nezaposlenosti relevantan pokazatelj utjecaja velikog asimetričnog šoka u specifičnoj državi članici.

Nadalje, obvezom uporabe potpore dobivene za ulaganje u ciljeve politike u okviru Uredbe o zajedničkim odredbama i održavanja prosječne razine javnih ulaganja od posljednjih pet godina osigurava se ostvarivanje cilja predložene Uredbe, odnosno osiguravanje da se velikim asimetričnim šokom ne ugrozi kohezija.

Prijedlogom su obuhvaćene i formule za automatsko određivanje iznosa potpore u obliku zajma i subvencije kamate. Kad je riječ o zajmu, iznos se određuje uzimajući u obzir najvišu razinu prihvatljivih javnih ulaganja za koja se može pružiti potpora i ozbiljnost velikog asimetričnog šoka.

Međutim, predviđeno je ograničeno i precizno definirano diskrecijsko pravo Komisije da iznos zajma poveća na najvišu razinu prihvatljivih javnih ulaganja. Iznos se isto tako određuje na temelju formule kojom se uzima u obzir udio prihvatljivih javnih ulaganja u BDP-u u EU-u tijekom razdoblja od pet godina prije nego što je predmetna država članica zatražila potporu i BDP dotične države članice u istom razdoblju.

Predloženoj uredbi priložen je nacrt međuvladinog sporazuma kako bi se države članice međusobno usuglasile o prijenosu nacionalnih doprinosa koji se izračunavaju na temelju udjela

monetarnog prihoda dodijeljenog njihovim nacionalnim središnjim bankama za Fond za potporu stabilizaciji uspostavljen u okviru ove Uredbe. Glavna je svrha tog Fonda, koji će raspolagati nacionalnim doprinosima, financirati subvencije kamata državama članicama koje na to imaju pravo. Takve subvencije kamata pokrivaju 100 posto troškova kamata nastalih na temelju zajma.

Detaljnim kriterijima prihvatljivosti i aktivacije te formulama za izračun potpore u obliku zajma i subvencija kamata Komisiji se omogućuje brz i jednostavan postupak odlučivanja.

Nije isključena mogućnost da će u određenom trenutku u budućnosti Europski stabilizacijski mehanizam (ESM), ili njegov pravni sljednik, samostalno odlučiti pružati potporu usporedno s instrumentom uspostavljenim u okviru predložene Uredbe. U takvom slučaju Komisija mora nastojati osigurati da se takva pomoć pruža na način koji je u skladu s predloženom Uredbom.

Kako bi se omogućila takva usporedna interakcija između bilo koje buduće pomoći Europskog stabilizacijskog mehanizma i tog instrumenta, ovim se prijedlogom Komisiji omogućuje donošenje delegiranih akata u ograničenom broju područja. Naročito se predviđa da će se delegiranim aktom urediti razmjena informacija u pogledu važnih elemenata zajma u okviru ovog programa. Nadalje, predviđena je mogućnost donošenja delegiranih akata radi dopune ili izmjene predložene Uredbe utvrđivanjem pravila komplementarnosti između pomoći Europskog stabilizacijskog mehanizma i iznosa potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja koji se izračunava na temelju predloženog instrumenta te kako bi se omogućilo odobravanje subvencija kamata za troškove kamata nastale na temelju pomoći Europskog stabilizacijskog mehanizma.

Ujedno je važno podsjetiti da bi se instrument europske funkcije stabilizacije ulaganja uspostavljen u okviru predložene Uredbe trebao smatrati prvim korakom u razvoju mehanizma dobrovoljnog osiguranja tijekom vremena za potrebe makroekonomske stabilizacije. Taj bi se mehanizam temeljio na dobrovoljnim doprinosima država članica europodručja i mogao bi imati kapacitet zaduživanja. Revizija predložene Uredbe predviđena je nakon pet godina od stupanja na snagu Uredbe kako bi se procijenila i riješila moguća pitanja u tom pogledu.

Ovim se prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Instrument europske funkcije stabilizacije ulaganja iz predložene Uredbe u skladu je s drugim instrumentima u okviru kohezijske politike. Instrumentom se nadopunjuju programi za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, koji su posljednjih godina činili više od polovine ukupnih javnih ulaganja, snažno pridonoseći postupku gospodarskog i socijalnog sustizanja regija i zemalja u EU-u. U tom je pogledu istaknuto da je potrebno uspostaviti veću povezanost između prioriteta utvrđenih u okviru europskog semestra i programa za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, i to uvođenjem *ex-ante* i makroekonomskih uvjeta putem Uredbe o zajedničkim odredbama⁷. Sličnim se uvjetima određuje prihvatljivost potpore u okviru instrumenta europske funkcije stabilizacije ulaganja.

⁷ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.

Štoviše, instrumentom europske funkcije stabilizacije ulaganja dopunjuju se i drugi instrumenti na razini EU-a kojima se osobito može pomoći u ublažavanju gospodarskih šokova na nacionalnoj ili lokalnoj razini, kao što je Fond solidarnosti Europske unije, kojim se pruža financijska pomoć državama članicama / regijama pogođenima velikim katastrofama; i Europski fond za prilagodbu globalizaciji, kojim se pruža potpora osobama koje su ostale bez posla zbog velikih strukturnih promjena u svjetskim trgovinskim tokovima ili zbog globalne ekonomske i financijske krize.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Instrument iz predložene Uredbe u skladu je s pravilima za koordinaciju ekonomskih politika, uključujući Pakt o stabilnosti i rastu. Prihvatljivost u okviru instrumenta europske funkcije stabilizacije ulaganja temelji se na usklađenosti s odlukama i preporukama okvira fiskalnog i makroekonomskog nadzora. Europski semestar glavni je alat za koordinaciju ekonomskih politika država članica na razini EU-a u okviru kojeg države članice raspravljaju o svojim ekonomskim, socijalnim i proračunskim prioritetima, a napredak se prati u određenim razdobljima tijekom godine. U kontekstu europskog semestra Pakt o stabilnosti i rastu te postupak zbog makroekonomskih neravnoteža služe za osiguravanje urednih javnih financija i sprečavanje rizika neravnoteža. Osim toga, optimalnom upotrebom fleksibilnosti koja je ugrađena u postojeća pravila Pakta o stabilnosti i rastu došlo je do jačanja povezanosti među ulaganjima, strukturnim reformama i fiskalnom odgovornosti te se istodobno vodi više računa o cikličkim ekonomskim uvjetima s kojima su suočene države članice.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 175. stavak 3. UFEU-a. Kako bi se primijenio taj članak, potrebno je ispuniti tri uvjeta, koja su zadovoljena.

Prvi je uvjet da se posebnim mjerama mora pridonijeti jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Predloženom Uredbom utvrđuje se jednostavan okvir kojim se omogućuje pružanje financijske pomoći državama članicama europodručja i državama članicama izvan europodručja koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II) kao potpora prihvatljivim javnim ulaganjima u obliku zajmova i subvencija kamata kako bi se radi jačanja kohezije ublažili veliki asimetrični šokovi. Taj je instrument komplementaran alat kojim se državama članicama korisnicama u slučaju makroekonomske nestabilnosti pomaže u zadržavanju razina javnih ulaganja koja pogoduju rastu. Time se, pak, pomaže u olakšavanju ekonomske prilagodbe u dotičnoj državi članici ili državama članicama europodručja te ih se umjesto produbljivanja i produljivanja recesije koja negativno utječe na njihovu gospodarsku i socijalnu koheziju pomaže vratiti na put održivog rasta. Instrument je potrebno aktivirati u slučaju velikog asimetričnog šoka u državi članica ili nekolicini država članica nakon što se pojave ograničenja u drugim mehanizmima i nacionalnim politikama te bi trebao podlijegati strogim kriterijima prihvatljivosti na temelju okvira fiskalnog i makroekonomskog nadzora Unije. Nadalje, potporu u okviru instrumenta potrebno je usmjeriti radi učinkovitosti kako bi se pružila potpora prihvatljivim javnim ulaganjima kojima se podupiru teme u okviru ESI fondova. Podupiranjem održavanja razine javnih ulaganja kao odgovorom na učinke velikog asimetričnog šoka putem instrumenata pridonosi se jačanju ekonomske i socijalne kohezije.

Drugi je uvjet da se mjera pokaže nužnom izvan strukturnih fondova. Ni strukturni fondovi ni bilo koji drugi specifičan instrument ne pokrivaju svrhu makroekonomske stabilizacije u slučaju velikog asimetričnog šoka zadržavanjem razina javnih ulaganja u državama članicama. Nužnost takvog instrumenta temelji se na činjeničnim elementima jer se

strukturnim reformama, automatskim fiskalnim stabilizatorima, diskrecijskim mjerama fiskalne politike ni jedinstvenom monetarnom politikom Eurosustava ne mogu u potpunosti ublažiti veliki makroekonomski šokovi.

Treće, prijedlogom se ne dovode u pitanje mjere o kojima se odlučuje u okviru ostalih politika Unije. Konkretno, prihvatljivost bilo koje potpore u okviru instrumenta izričito se temelji na pretpostavci usklađenosti s odlukama i preporukama predviđenima u okviru fiskalnog i makroekonomskog nadzora Unije na temelju dijela trećeg glave VIII. UFEU-a.

Mjera koja se temelji na članku 175. stavku 3. UFEU-a i kojom se nastoji ojačati ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija može se osmisliti na način da samo jedna podskupina država članica ispunjava potrebne uvjete prihvatljivosti za potporu ako se ograničenje temelji na objektivnom razlogu. Promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije i uspostava ekonomske i monetarne unije ključni su ciljevi na temelju članka 3. UEU-a. Ne postoji mogućnost da se valutnom unijom, s obzirom na njezinu trenutačnu strukturu, ublaže velikih asimetričnih šokovi primjenom mehanizama kojima se omogućuje učinkovito osiguravanje održavanja razina javnih ulaganja država članica. Nedostatkom monetarne politike i kanala za prilagodbu tečaja na nacionalnoj razini ograničavaju se dostupni alati za rješavanje problema asimetričnih šokova u državama članicama europodručja, a odgovornost za rješavanje problema asimetričnih šokova stavlja se na preostale nacionalne instrumente ekonomske politike, odnosno strukturne reforme i fiskalnu politiku, no ipak u većoj mjeri na jedinstvenu monetarnu politiku. Iako su države članice koje nisu u europodručju i dalje odgovorne za svoju nacionalnu monetarnu i tečajnu politiku, one koje će u doglednoj budućnosti uvesti euro i sudjelovati u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II) u okviru ispunjavanja obveza u pogledu ostvarenja ekonomske i monetarne unije već su *de facto* ograničene u svojim tečajnim i monetarnim politikama.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Gospodarska stabilnost ekonomske i monetarne unije i država članica koje su uvele euro važna je za cijelu Uniju. Države članice europodručja u gospodarskom su smislu u velikoj mjeri međusobno povezane. Trebalo bi izbjeći da zbog ekonomskih šokova i značajnih ekonomskih kriza dođe do produbljivanja i proširivanja stresnih okolnosti koje negativno utječu na ekonomsku i socijalnu koheziju. Međutim, zbog strukture ekonomske i monetarne unije s centraliziranom jedinstvenom monetarnom politikom, ali decentraliziranom fiskalnom politikom na nacionalnoj razini, države članice europodručja nisu u dostatnoj mjeri u mogućnosti zasebno apsorbirati velike asimetrične šokove. Postoji potreba za povećanjem dostupnosti alata kada se ekonomska i monetarna unija suočava s kritičnim problemima pri pojavi velikih ekonomskih poremećaja u pojedinačnim državama članicama. Iako su države članice koje nisu u europodručju i dalje odgovorne za svoju nacionalnu monetarnu i tečajnu politiku, one koje će u doglednoj budućnosti uvesti euro i sudjelovati u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II) u okviru ispunjavanja obveza u pogledu ostvarenja ekonomske i monetarne unije također su već *de facto* ograničene u svojim tečajnim i monetarnim politikama. Financijska i posljedična gospodarska kriza u europodručju razotkrile su snažna ograničenja u funkcioniranju automatskih fiskalnih stabilizatora i diskrecijskih mjera fiskalne politike na nacionalnoj razini, čak i u državama članicama s niskim razinama javnog duga i naizgled zdravim javnim financijama. To je dovelo do procikličkog obrasca za fiskalne politike, što je nepovoljno utjecalo na kvalitetu javnih financija te osobito javna ulaganja. Slijed događaja pokazuje i da može doći do prekomjernog opterećenja jedinstvene monetarne politike u pogledu osiguranja stabilizacije u teškim gospodarskim okolnostima. Ova zapažanja upućuju i na nužnost uspostave zajedničkog instrumenta na razini Unije kako bi se takvi

šokovi apsorbirali radi izbjegavanja povećanja razlika u makroekonomskim rezultatima među državama članicama europodručja te isto tako državama članicama izvan europodručja koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II), kojima se ugrožava ekonomska i socijalna kohezija.

Cilj ove predložene Uredbe države članice ne mogu pojedinačno ostvariti u dostatnoj mjeri, nego se zbog opsega predviđenih mjera na bolji način može ostvariti na razini Unije u skladu s člankom 5. stavkom 3. UEU-a.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se nastoji pružiti potpora javnim ulaganjima u cilju jačanja kohezije u državama članicama koje su suočene s velikim asimetričnim šokom. U njemu se utvrđuje pojednostavnjeni okvir za pružanje financijske pomoći u obliku zajmova i subvencije kamate. Tim se instrumentom nadopunjuju postojeći instrumenti Unije za financiranje radnih mjesta, rasta i ulaganja, nacionalne fiskalne politike, ali i financijske pomoći za suočavanje s kriznim razdobljima, kao što su Mehanizam za europsku financijsku stabilnost i Europski stabilizacijski mehanizam.

Postupkom odlučivanja omogućuje se jednostavna i brza mobilizacija i isplata potpore Komisije nakon ispunjenja jasno definiranih kriterija prihvatljivosti i aktivacije te kriterija kojim se određuju javna ulaganja za koja je potrebno pružiti potporu.

Prijedlogom se istovremeno ne prelazi ono što je potrebno kako bi se ostvario cilj rješavanja problema velikog asimetričnog šoka pružanjem potpore javnim ulaganjima. Svaka potpora u okviru predloženog instrumenta podliježe strogim kriterijima prihvatljivosti koji se temelje na usklađenosti s odlukama i preporukama na temelju okvira fiskalnog i makroekonomskog nadzora Unije i jasno definiranim kriterijima aktivacije koji se temelje na dvostrukom aktivatoru u pogledu nezaposlenosti. Nadalje, država članica korisnica obvezna je upotrijebiti pomoć koju je primila za prihvatljivo javno ulaganje kao potporu ciljevima politike Uredbe o zajedničkim odredbama. Predviđeni su mehanizam kontrole i korektivni mehanizam. Iznos zajmova i subvencija kamata određuje se na temelju formule kojom se uzimaju u obzir najviša razina prihvatljivog javnog ulaganja za koje se može dodijeliti potpora i ozbiljnost velikog asimetričnog šoka. Nadalje, kako bi se osiguralo da se što više država članica može kvalificirati za potporu u obliku zajma u okviru instrumenta, postavlja se gornja granica koja ima funkciju preostalih raspoloživih sredstava u proračunu EU-a. Subvencijama kamata pokriva se trošak kamata koji je nastao za države članice na temelju zajmova primljenih u okviru instrumenta. Konačno, u cilju povećanja utjecaja javnog ulaganja i potencijalne potpore u okviru programa, predviđa se postupak za poboljšanje kvalitete sustava i praksi javnog ulaganja država članica.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj akt ima oblik Uredbe jer se aktom uspostavlja novi instrument kojim se pridonosi makroekonomskoj stabilizaciji te mora u cijelosti biti obvezujuć i izravno se primjenjivati u svim državama članicama.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Prikupljanje i primjena stručnih znanja

Procjena predloženog mehanizma uglavnom se temeljila na unutarnjem stručnom znanju. Kako bi se procijenila potencijalna aktivnost funkcije stabilizacije ili mehanizma osiguranja, provedene su simulacije na temelju prethodnih podataka (od 1985. do 2017.). Taj je pristup u skladu sa standardima literature objavljene na tu temu (Carnot *et al.*, 2017.; Arnold *et al.*, 2018.; Claveres and Stráský, 2018.). Stabilizacijski učinak funkcije stabilizacije i mehanizma osiguranja ocjenjuje se na temelju simulacija makroekonomskog modela (QUEST koji je razvila Komisija te koji se često mobilizira radi procjene utjecaja reformi politike). Rezultati odgovaraju sličnom testiranju koje je proveo MMF (Arnold *et al.*, 2018.). Općenito, uzeta je u obzir literatura o argumentima za funkciju stabilizacije koja je usmjerena na gospodarstvo i politiku te rasprave koje su u tijeku na razini Unije.

• Procjena učinka

Ovaj je Prijedlog potkrijepljen procjenom učinka. Odbor za nadzor regulative 27. travnja 2018. o njemu je izdao pozitivno mišljenje sa zadržkama. *[inclusion of hyperlink to opinion of RSB necessary]* Pitanja koja je postavio Odbor za nadzor regulative razmatrana su u revidiranoj verziji Radnog dokumenta službi Komisije o procjeni učinka *[inclusion of hyperlink to opinion of RSB necessary]*. Dalje je razrađen opis glavne mogućnosti politike i interakcije s drugim instrumentima, uključujući sastav i načine financiranja. Podrobnije je predstavljen zaključak o najprihvatljivijoj mogućnosti. U posebnom prilogu radnom dokumentu službi Komisije o procjeni učinka podrobnije se navode izmjene uvedene na temelju mišljenja Odbora za nadzor regulative.

U procjeni učinka ispitane su tri mogućnosti politika za funkciju stabilizacije, osim prve mogućnosti, odnosno statusa *quo*:

druga mogućnost odgovara sustavu uzimanja i davanja zajmova, usmjerenom na javna ulaganja. Središnji akter, tj. Europska unija, osiguravala bi državama članicama koje su pogođene velikim šokovima zajmove s ograničenim bespovratnim sredstvima radi održavanja aktivnosti javnog ulaganja. Ova mogućnost u velikoj mjeri odgovara prijedlogu Komisije u pogledu europske funkcije stabilizacije ulaganja.

Treća je mogućnost mehanizam osiguranja. Redoviti doprinosi, osobito u razdoblju uobičajenih i povoljnih gospodarskih okolnosti, ili vlastita sredstva akumulirali bi se u fondu. Kad bi se država članica suočila s velikim šokom, primila bi potporu u obliku isplata / bespovratnih sredstava. Vjerojatno će biti potreban ograničeni kapacitet zaduživanja kako bi se osiguralo vjerodostojno i kontinuirano djelovanje.

Četvrta je mogućnost namjenski proračun za europodručje. Zajednički proračun ne bi bio prvenstveno usmjeren na ekonomsku stabilizaciju, već na osiguravanje europskih javnih dobara. Ipak, oslanjanje na cikličke prihode (npr. porez na dobit) i protucikličku potrošnju (npr. potpora nezaposlenim osobama) pridonijelo bi makroekonomskoj stabilizaciji putem automatskih stabilizatora na razini EU-a. Osim toga, mogli bi se predvidjeti diskrecijski elementi kojima bi se dodatno potakla obilježja stabilizacije.

Europskom funkcijom stabilizacije ulaganja (druga mogućnost) pridonijelo bi se cilju kohezije pružanjem financijske potpore u slučaju velikog asimetričnog šoka u državi članici. Ta bi potpora bila usmjerena na javna ulaganja u prioritetnim sektorima i podlijeerala bi ekonomskim aktivatorima i uvjetima prihvatljivosti. Ovim pružanjem potpore osigurat će se

snažan poticaj za zaštitu ključnih javnih ulaganja i na taj će se način na odgovarajućoj razini očuvati izdaci ključni za budući rast gospodarstva. Takvim programom potaknuli bi se ishodi koji su potpuno suprotni prethodnim krizama u nekim zemljama u kojima su javna ulaganja bila znatno smanjena. Učinak makroekonomske stabilizacije u ovoj je mogućnosti ograničen činjenicom da potpora dolazi u obliku zajma. Suočena s velikim šokom, dotična država članica i dalje bi se suočavala s kompromisom između pružanja potpore aktivnostima deficitarnom potrošnjom i kontrole povećanja javnog duga. Ipak, takav bi se kompromis ublažio jer bi država članica imala pristup jeftinijem financiranju nego na tržištu. Štoviše, financiranjem EU-a može se postići snažan upozoravajući učinak za sudionike na tržištu, što može djelovati kao katalizator za izbjegavanje gubitka pristupa tržištu i u potpunosti izrađen program financijske prilagodbe. Ova je mogućnost u skladu sa zahtjevom o nepostojanju trajnih prijenosa, u smislu da su zajmovi po svojoj prirodi privremena potpora i da ih je predmetna država članica zakonski obvezna vratiti. Taj je uvjet od osobite važnosti. U ovom je trenutku stajalište dionika o potrebi i obliku funkcije stabilizacije i dalje podijeljeno, osobito u svjetlu zabrinutosti u pogledu neutralnosti među državama. Stoga druga mogućnost može biti politički izvedivija, barem u bližoj budućnosti.

Mehanizmom osiguranja (treća mogućnost) nudile bi se značajne isplate u slučaju velikog asimetričnog šoka u državi članici, podložno ekonomskim aktivatorima i uvjetima prihvatljivosti. Tim isplatama osiguranja znatno bi se smanjio kratkoročan kompromis između pružanja potpore aktivnostima i kontrole rasta dugova i deficita s kojim se suočavaju dotične države članice. Stoga bi se isplatama u nepovoljnim uvjetima nadopunjavali nacionalni automatski stabilizatori. Njima bi se olakšalo provođenje jednostavnije i u većoj mjeri protucikličke fiskalne politike tijekom ciklusa, što bi isto tako bilo korisno za kvalitetu nacionalnih javnih financija i izbjegavanje naglih uspona i padova u javnim ulaganjima. Ovisno o parametrizaciji u okviru ove mogućnosti može se osigurati snažan učinak stabilizacije potražnje, čak i za ograničen iznos doprinosa. Treća mogućnost, međutim, predstavlja veliki izazov kad je riječ o usklađivanju s ciljem neutralnosti među zemljama jer bi neke države članice mogle češće ili u većoj mjeri imati koristi od isplata, na primjer zato jer njihova gospodarstva imaju nestabilnije cikluse. Neke značajke dizajna mogle bi biti važne za poboljšanje cilja neutralnosti među zemljama, kao što su veći doprinosi u razdoblju povoljnih gospodarskih okolnosti (kojima bi se osiguralo da nestabilna gospodarstva više pridonose i kojima bi se ubrzala uspostava rezervi) i ocjena na temelju iskustva (doprinosi koji se mijenjaju s obzirom na prethodnu uporabu). Međutim, potpora dionika toj mogućnosti u ovoj se fazi čini neujednačena jer neki smatraju da možda nosi previše rizika i da prelazi granice razmjernog odgovora na trenutačne izazove.

Proračunom europodručja (četvrta mogućnost) pridonijelo bi se stabilizaciji velikih šokova automatskim fluktuacijama s ciklusom prihoda i/ili izdataka tog proračuna. Učinkovitost tog mehanizma ovisi o cikličkoj osjetljivosti sastava proračuna i njegovoj veličini. Utjecaj četvrte mogućnosti u određenoj bi mjeri prelazio granice pružanja funkcije stabilizacije jer cjelokupan proračun podrazumijeva prebacivanje nadležnosti za dodjelu na prihodovnoj i rashodovnoj strani s nacionalne na europsku razinu, kao dodatak trenutačnom proračunu EU-a. Stoga bi uspostava takvog proračuna zahtijevala snažnu političku volju i konsenzus. Bit će potrebna daljnja razmatranja i rasprave kako bi se ocijenio njegov sadržaj i povećala njegova politička prihvatljivost.

Potrebno je napomenuti da različite mogućnosti politika nisu međusobno isključive i mogu se kombinirati. U ovoj se fazi europska funkcija stabilizacije ulaganja (druga mogućnost) najprihvatljivija mogućnost. Ona bi znatno pridonijela ciljevima navedenima u odjeljku 4. izvješća o procjeni učinka. Komisija ju je kao takvu zadržala kao dio svojeg prijedloga.

Mehanizmom osiguranja (treća mogućnost) mogu se osigurati vrlo učinkovita obilježja stabilizacije i, ako je dobro osmišljen, može biti u skladu s neutralnosti zemalja, no potrebna su daljnja razmatranja i rasprave kako bi se ocijenila njegova održivost i povećala njegova politička prihvatljivost. Mehanizmom osiguranja znatno bi se ojačala struktura ekonomske i monetarne unije te bi time bio od izuzetne vrijednosti. Iako Komisija u ovoj fazi nije pripremila službeni prijedlog, mehanizam osiguranja trebao bi se smatrati dijelom funkcije stabilizacije u obliku paketa koji je nadopuna drugoj mogućnosti. Na taj način došlo bi do stvaranja usklađenog paketa kojim bi se omogućila značajna stabilizacija. Četvrtom mogućnošću mogu se osigurati određena obilježja stabilizacije čiji opseg uvelike ovisi o njezinoj veličini i sastavu, no potrebna su daljnja razmatranja i rasprave kako bi se ocijenio njezin sadržaj i povećala njezina politička prihvatljivost.

Učinak programa stabilizacije ulaganja (druga mogućnost) i mehanizma stabilizacije (treća mogućnost) bio bi prvenstveno makroekonomske naravi, kao što je prethodno navedeno. Osim toga, drugom bi se mogućnosti, instrumentom stabilizacije ulaganja, poboljšao sastav javnih financija zaštitom aktivnosti javnog ulaganja. Njome je djelomično obuhvaćena dimenzija održavanja / unapređenja vještina te time donosi određenu društvenu korist. U trećoj mogućnosti, mehanizmu osiguranja, učinak na okoliš i društvo bio bi prilično neizravan te bi ga bilo teško procijeniti. U četvrtoj mogućnosti, proračunu europodručja, učinak na okoliš i društvo bio bi vjerojatno pozitivan, no definicija mogućnosti nije dovoljno detaljna da bi se omogućila temeljita procjena.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog bi mogao imati utjecaj na proračun. Zajmovi koje bi Komisija mogla dodijeliti državama članicama u okviru predloženog instrumenta funkcija su s fiksnom gornjom granicom od 30 milijardi eura. Kao takvi, zajmovi predstavljaju nepredviđene obveze za proračun EU-a ako država članica ne bi otplaćivala zajam koji joj je dodijeljen u okviru programa.

Subvencija kamate financirala bi se iz Fonda za potporu stabilizaciji koji raspolaže godišnjim nacionalnim doprinosima na temelju udjela nacionalne središnje banke pojedinačne države članice europodručja u monetarnom prihodu Eurosustava. Isto bi se mjerilo primjenjivalo na države članice izvan europodručja koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II). Kao takvi, ti nacionalni doprinosi predstavljaju vanjske namjenske prihode i ne utječu na proračun EU-a.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Aktom se predviđa izvješćivanje o njegovoj primjeni i njezino preispitivanje svakih pet godina. Komisija bi u tu svrhu trebala predstaviti evaluacijsko izvješće kojim se, među ostalim, ocjenjuje učinkovitost Uredbe i njezini doprinosi provedbi ekonomskih politika država članica europodručja na način da se njima osnažuje kohezija u Uniji, ostvarivanju strategije Unije za rast i radna mjesta te javnim ulaganjima u državama članicama europodručja koje ostvaruju korist od potpore u okviru akta. U izvješću bi se također trebala preispitati prikladnost razvoja mehanizma osiguranja koji služi za potrebe makroekonomske stabilizacije. Prema potrebi, to je izvješće popraćeno predloženim izmjenama ovog akta. Europski parlament, Vijeće i Euroskupina primit će izvješće.

Evaluacije će se provoditi u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.⁸, u kojem su tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politike trebale osigurati osnovu za procjenu učinka mogućnosti za daljnje mjere. Evaluacijama će se ocijeniti učinci programa na terenu na temelju pokazatelja / ciljeva programa i detaljne analize mjere u kojoj se može smatrati da je program relevantan, djelotvoran, učinkovit, da se njime osigurava dodana vrijednost EU-a i da je u skladu je s ostalim politikama EU-a. Evaluacijama će biti obuhvaćeno dosadašnje iskustvo kako bi se utvrdili svi nedostaci / problemi ili potencijal za dodatno poboljšanje mjera ili njihovih rezultata te kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećalo njihovo iskorištavanje / učinak.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U **dijelu I.** predložene Uredbe (članci 1. i 2.) predviđa se uspostava europske funkcije stabilizacije ulaganja kao instrumenta financijske pomoći na temelju članka [220.] revidirane Financijske uredbe kao potpora javnim ulaganjima za države članice koje se suočavaju s velikim asimetričnim šokom u svrhu jačanja kohezije. Nadalje, u njemu se navode oblici takve financijske pomoći, odnosno zajmovi i subvencije kamata. Osim toga, u tom se dijelu ističe i da bi se Uredba trebala primjenjivati na države članice europodručja i na države članice izvan europodručja koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II). U tom se dijelu navode i najvažnije definicije koje se upotrebljavaju u aktu.

U **dijelu II.** predložene Uredbe (članci od 3. do 5.) nalaze se kriteriji koje će država članica trebati ispuniti kako bi iskoristila potporu u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja. Potrebno je razlikovati dva skupa kriterija.

Prvo, predloženi akt sadržava kriterije prihvatljivosti koji se temelje na usklađenosti s odlukama i preporukama u okviru fiskalnog okvira Unije predviđenog člankom 126. stavkom 8. i člankom 126. stavkom 11. UFEU-a i Uredbom (EU) br. 1466/97 te na temelju okvira makroekonomskog nadzora uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1176/2011. Isto tako treba odrediti da ako je država članica europodručja obuhvaćena programom makroekonomske prilagodbe, ona neće moći iskoristiti potporu u okviru ovog mehanizma, već će se na sve financijske potrebe za potporu javnim ulaganjima odgovoriti u okviru programa. Isti je sustav predviđen za države članice izvan europodručja koje su obuhvaćene područjem primjene predloženog akta i primaju potporu bilanci plaćanja. Konačno, u slučaju da je država članica suglasna sklopiti međuvladin sporazum za financiranje subvencije kamate, isplata godišnjih doprinosa trebala bi predstavljati kriterij prihvatljivosti koji bi država članica trebala ispuniti da bi mogla iskoristiti subvenciju kamate u okviru programa.

Drugo, trebalo bi predvidjeti kriterije aktivacije kojima bi se omogućila pravovremena i učinkovita aktivacija potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja. Takvu bi aktivaciju trebalo odrediti na osnovi dvostrukog aktivatora koji se temelji na nezaposlenosti, i to na nacionalnoj stopi nezaposlenosti u odnosu na njezin prethodni prosjek i promjeni nezaposlenosti u odnosu na određen prag u prošlog godini. Prije svega, odabir kriterija aktivacije na temelju stopa nezaposlenosti razmatra se iz više razloga. Stopa nezaposlenosti izvrstan je pokazatelj poslovnog ciklusa. Štoviše, učinci šoka na javne financije većinom usporavaju ciklus rasta i zapravo u većoj ili manjoj mjeri odgovaraju ciklusu nezaposlenosti. Osim toga, zaostajanje koje odražava primjenu stope nezaposlenosti ne bi ugrozilo korisnost stabilizacijske svrhe instrumenta jer bi države članice prvo trebale primijeniti svoje automatske stabilizatore i politike. Drugo, iskorištavanje dvostrukog aktivatora značilo bi veći

⁸ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1–14.

stupanj sigurnosti da je dotična država članica suočena s velikim asimetričnim šokom s privremenim elementom koji je specifičan za pojedinačnu zemlju. Dvostrukim aktivatorom ujedno bi se omogućilo usmjeravanje potpore u vrijeme značajnog ekonomskog pogoršanja. Dvostruki aktivator bio bi usmjeren na situacije u kojima je nezaposlenost u porastu.

U ovom je dijelu predviđena i obveza da države članice koje primaju pomoć u okviru predložene Uredbe ulože potporu u prihvatljiva javna ulaganja, tj. bruto investicije u fiksni kapital opće države kao potpora ciljevima politika utvrđenima u Uredbi o zajedničkim odredbama i socijalno ulaganje (obrazovanje i osposobljavanje) te da isto tako održe razinu javnih ulaganja općenito u odnosu na prosječnu razinu javnih ulaganja tijekom posljednjih pet godina. Kad je riječ o drugom elementu, Komisija bi u svojoj procjeni trebala imati određeno diskrecijsko pravo kako bi obuhvatila situacije u kojima je u državi članici došlo do neodrživog razvoja javnih ulaganja. Potrebno je predvidjeti korektivni mehanizam kako bi se izbjegli neprihvatljivi izdatci i odgovornost Unije za neprihvatljive zajmove. To se čini nužnim za zaštitu financijskih interesa Unije. U slučaju da država članica ne poštuje taj kriterij, Komisija bi trebala imati mogućnost zatražiti potpunu ili djelomičnu otplatu zajma i odlučiti da nakon otplate zajma dotična država članica neće moći iskoristiti subvenciju kamate. Rezultat te kontrole trebao bi biti javan.

U **dijelu III.** predložene Uredbe (članci od 6. do 8.) naveden je postupak za brzu dodjelu potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja. Komisija bi, na zahtjev, trebala provjeriti ispunjavanje kriterija prihvatljivosti i aktivacije te ujedno donijeti odluku o uvjetima potpore u obliku zajma. Potrebno je odrediti elemente kao što su iznos, prosječno dospijeće, određivanje cijene, razdoblje dostupnosti potpore. Država članica korisnica trebala bi imati pravo na subvenciju kamate po otplati zajma ili pri dospijeću plaćanja kamata. Nadalje, u tom dijelu predloženog akta utvrđuju se i oblici potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja.

U **dijelu IV.** predložene Uredbe (članci od 7. do 10.) prvo se utvrđuje financijska omotnica za instrument. Komisija bi u pogledu zajmova trebala imati mogućnost zaduživanja na financijskim tržištima u svrhu daljnjeg pozajmljivanja dotičnoj državi članici. Takva bi zaduživanja trebala biti ograničena na fiksnu gornju granicu od 30 milijardi eura. Kad je riječ o subvencijama kamata, njihova bi uloga trebala biti nadoknaditi troškove kamate koji su za državu članicu nastali na temelju zajma. Komisija bi za financiranje takvih subvencija trebala moći upotrijebiti Fond za potporu stabilizaciji. U tom se dijelu utvrđuju i formule koje bi Komisija trebala upotrijebiti za određivanje iznosa zajma i subvencija kamate u okviru instrumenta europske funkcije stabilizacije ulaganja.

Kad je riječ o komponenti zajma tog instrumenta, potrebno je razlikovati formulu za određivanje najviše razine prihvatljivih javnih ulaganja (I_s) za koja se može dodijeliti potpora i formule za izračun iznosa potpore (S) u obliku zajma. Obje su formule u međusobnoj interakciji. Najviša razina prihvatljivih javnih ulaganja (I_s) za koja se može dodijeliti potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja automatski bi se trebala utvrditi na temelju formule kojom se obuhvaća udio prihvatljivih javnih ulaganja u BDP-u u EU-u tijekom razdoblja od pet godina prije nego što je država članica zatražila potporu i BDP dotične države članice u istom razdoblju. Taj najviši iznos potrebno je odrediti prema raspoloživim sredstvima, odnosno fiksnoj gornjoj granici utvrđenoj u Uredbi. Najviši iznos potpore u obliku zajmova također bi se trebao automatski odrediti na temelju formule kojom se uzimaju u obzir najviša razina prihvatljivih javnih ulaganja za koja se može dodijeliti potpora i ozbiljnost velikog asimetričnog šoka. Zajam bi se trebao odrediti i ovisno o ozbiljnosti šoka. Iznos zajma mogao bi se povećati na najvišu razinu prihvatljivih javnih ulaganja (I_s) u slučaju osobito ozbiljnog asimetričnog šoka. Kao pokazatelj u tu svrhu poslužilo bi povećanje tromjesečne nacionalne stope nezaposlenosti. Konačno, potporu u obliku zajma trebalo bi ograničiti na 30 posto

preostalih raspoloživih sredstava u okviru gornje granice utvrđene za kalibriranje zajmova prema raspoloživim sredstvima u proračunu EU-a kako bi se osiguralo da što veći broj država članica može ostvariti pravo na potporu u okviru tog instrumenta.

Iznos subvencije kamate trebao bi se automatski odrediti kao fiksni postotak troškova kamata nastalih za državu članicu na temelju zajma u okviru tog instrumenta.

U tom je dijelu predložene Uredbe predviđeno i potencijalno uključivanje Europskog stabilizacijskog mehanizma ili njegova pravnog sljednika u slučaju da i potonji u budućnosti samostalno odluči pružiti financijsku pomoć kao potporu javnim ulaganjima za potrebe makroekonomske stabilizacije. Komisija bi u tu svrhu trebala nastojati osigurati da se takva pomoć dodijeli na temelju uvjeta koji su u skladu s uvjetima iz predložene Uredbe. Potrebno je predvidjeti ovlašćivanje Komisije za donošenje delegiranih akata radi dopune predložene Uredbe u pogledu razmjene informacija o različitim elementima zajma i pravila kojima se određuje komplementarnost između pomoći Europskog stabilizacijskog mehanizma i potpore u okviru tog instrumenta koje se na temelju formula izračunavaju za zajam i subvenciju kamate.

U **dijelu V.** predložene Uredbe (članci od 11. do 16.) sadržana su postupovna pravila za isplatu i provedbu potpore u obliku zajma u okviru tog instrumenta. Točnije, taj se dio odnosi na pravila za isplatu, poslove uzimanja i davanja zajmova, troškove i upravljanje zajmovima. Na kraju se predviđaju pravila za kontrolu.

U **dijelu VI.** predložene Uredbe (članci od 17. do 19.) predviđa se uspostava Fonda za potporu stabilizaciji (Fond) i njegova uporaba. Fond bi trebao raspolagati doprinosima država članica u skladu s međuvladinim sporazumom kojim se određuje način njihova izračuna i pravila koja se odnose na njihov prijenos. Nacionalni doprinosi za države članice europodručja trebali bi se izračunati kao postotak monetarnog prihoda koji se dodjeljuje nacionalnim središnjim bankama država članica europodručja. Svake bi godine najkasnije do 30. travnja ESB trebao dostaviti Komisiji iznos monetarnog prihoda za pojedinačnu nacionalnu središnju banku za potrebe izračuna doprinosa. Monetarni prihod Eurosustava trebao bi državama članicama izvan europodručja koje su obuhvaćene područjem primjene predloženog akta poslužiti kao osnova za izračun nacionalnog doprinosa. Trebaju se primijeniti posebna pravila. Pod uvjetom da je takav međuvladin sporazum sklopljen, primanje subvencije kamate trebalo bi se uvjetovati plaćanjem godišnjeg doprinosa država članica.

Fond bi se trebao upotrebljavati samo za plaćanje subvencije kamate. Raspoloživost sredstava u Fondu trebala bi biti uvjet za dodjelu takve subvencije te je potrebno uspostaviti sustav odgode plaćanja za slučaj nedostatne količine sredstava. Komisija bi Fondom trebala upravljati na temelju razborite i oprezne strategije ulaganja.

U **dijelu VII.** predloženog akta (članak 20.) predviđena je Komisijina procjena kvalitete sustava i praksi javnih ulaganja u državama članicama. Takva procjena trebala bi se predvidjeti kao popratna mjera kako bi se povećao učinak javnih ulaganja i potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja. Detaljna metodologija navodi se u prilogu

predloženoj Uredbi i temelji se na najsuvremenijim praksama koje primjenjuju MMF i OECD.

U **dijelu VIII.** predložene Uredbe (članci od 21. do 23.) predviđaju se pravila za izvršavanje delegiranih ovlasti, izvješćivanje i preispitivanje te stupanje na snagu predložene Uredbe. Kad je riječ o redovitom izvješćivanju, čim budu dostupni pouzdani podatci, Komisija bi trebala, među ostalim, preispitati prikladnost razvoja mehanizma osiguranja za potrebe makroekonomske stabilizacije te treba li u definiciju prihvatljivih javnih ulaganja uključiti socijalno ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi europske funkcije stabilizacije ulaganja

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 175. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke⁹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁰,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije te uspostava ekonomske i monetarne unije (EMU) ključni su ciljevi u skladu s Ugovorima.
- (2) Jačanje gospodarske kohezije među državama članicama čija je valuta euro pridonijelo bi stabilnosti monetarne unije i skladnom razvoju Unije kao cjeline.
- (3) Države članice trebale bi provoditi svoje ekonomske politike i koordinirati ih na način koji vodi ostvarenju cilja jačanja gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije.
- (4) Nezapamćena financijska i gospodarska kriza koje su pogodile svijet i europodručje pokazale su da dostupni instrumenti u europodručju kao što su jedinstvena monetarna politika, automatski fiskalni stabilizatori i diskrecijske mjere fiskalne politike na nacionalnoj razini nisu dovoljni za apsorpciju velikih asimetričnih šokova.
- (5) Kako bi se olakšala makroekonomska prilagodba i ublažili veliki asimetrični šokovi u sadašnjem institucijskom ustroju, države članice čija je valuta euro i druge države članice koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II) u većoj se mjeri moraju oslanjati na preostale instrumente ekonomske politike kao što su automatski fiskalni stabilizatori i druge diskrecijske fiskalne mjere, zbog čega je prilagodba općenito teža. Tijek krize u europodručju također upućuje na veliko oslanjanje na jedinstvenu monetarnu politiku pri osiguravanju makroekonomske stabilizacije u teškoj makroekonomskoj situaciji.

⁹ SL C , , str. .

¹⁰ SL C , , str. .

¹¹ SL C , , str. .

- (6) Financijska kriza rezultirala je procikličkim obrascem za fiskalne politike, što je nepovoljno utjecalo na kvalitetu javnih financija, i to posebno za javna ulaganja. S druge strane taj je nedostatak pridonio povećanju razlika u makroekonomskim rezultatima među državama članicama, čime je ugrožena kohezija.
- (7) Stoga su potrebni dodatni instrumenti kako bi se u budućnosti izbjeglo da veliki asimetrični šokovi uzrokuju dublje i šire stresne okolnosti te oslabe koheziju.
- (8) Konkretno, radi pružanja potpore državama članicama čija je valuta euro kako bi im se omogućilo da bolje odgovore na gospodarske okolnosti koje se brzo mijenjaju te stabiliziraju svoja gospodarstva održavanjem razina javnih ulaganja u slučaju velikih asimetričnih šokova, trebalo bi uspostaviti europsku funkciju stabilizacije ulaganja.
- (9) Europska funkcija stabilizacije ulaganja ne bi trebala koristiti samo državama članicama čija je valuta euro nego i drugim državama članicama koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II).
- (10) Europska funkcija stabilizacije ulaganja trebala bi biti instrument Unije kojim se nadopunjuju nacionalne fiskalne politike. Potrebno je podsjetiti da bi države članice trebale nastaviti provoditi dobre fiskalne politike i uspostaviti fiskalne rezerve u povoljnim gospodarskim razdobljima.
- (11) Na razini Unije europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika okvir je za utvrđivanje nacionalnih prioriteta reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice izrađuju vlastite nacionalne višegodišnje strategije ulaganja kojima se pruža potpora tim prioritetima reformi. Te bi se strategije trebale predstavljati uz godišnje nacionalne programe reformi kako bi se istakli i koordinirali prioritetni projekti ulaganja za koje će se pružiti potpora iz nacionalnih i/ili Unijinih financijskih sredstava. Njima bi se trebala osigurati i usklađena uporaba sredstava Unije te najveća moguća dodana vrijednost financijske potpore koja će se primiti, posebno iz programa za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj te europske funkcije stabilizacije ulaganja i fonda InvestEU, prema potrebi.
- (12) Uz potporu u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja, dodatna potpora mogla bi se pružiti s pomoću Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM) ili njegova pravnog sljednika.
- (13) Potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja trebala bi se pružiti u slučaju da se jedna ili više država članica čija je valuta euro ili druge države članice koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II) suoče s velikim asimetričnim šokom. Promjene stopa nezaposlenosti usko su povezane s fluktuacijama poslovnih ciklusa u takvim državama članicama. Stoga su izrazita povećanja nacionalnih stopa nezaposlenosti u odnosu na njihove dugoročne prosjeke relevantan pokazatelj velikog šoka u određenoj državi članici. Asimetrični šokovi znatno jače utječu na jednu ili više država članica nego na države članice u prosjeku.

- (14) Aktiviranje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja trebalo bi stoga utvrditi s pomoću dvostrukog aktivatora koji se temelji na razini nacionalne stope nezaposlenosti u odnosu na njezin prethodni prosjek i promjene nezaposlenosti u odnosu na određeni prag.
- (15) Država članica koja zahtijeva potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja trebala bi ispunjavati stroge kriterije prihvatljivosti na temelju usklađenosti s odlukama i preporukama iz Unijina okvira za fiskalni i ekonomski nadzor u razdoblju od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za dobivanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja kako se ne bi smanjio poticaj za tu državu članicu da nastavi s razboritim proračunskim politikama.
- (16) Države članice čija je valuta euro koje koriste financijsku pomoć ESM-a, Mehanizma za europsku financijsku stabilnost (EFSM) ili Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i koje su u programu makroekonomske prilagodbe u smislu članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹² ne bi trebale koristiti potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja jer su njihove potrebe za financiranjem, među ostalim za održavanje razine javnih ulaganja, ispunjene putem odobrene financijske pomoći.
- (17) Države članice s odstupanjem koje koriste potporu platnim bilancama u smislu članka 3. stavka 2. točke (a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 332/2002¹³ ne bi trebale koristiti potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja jer su njihove potrebe za financiranjem, među ostalim za održavanje razine javnih ulaganja, ispunjene putem odobrenog srednjoročnog instrumenta financijske pomoći.
- (18) Potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja trebala bi biti u obliku zajmova dotičnim državama članicama. Tim instrumentom osiguralo bi im se financiranje za nastavak provođenja javnih ulaganja.
- (19) Osim zajmova, dotičnim državama članicama bi se za pokrivanje troškova kamata na te zajmove trebale dodijeliti subvencije kamata, kao posebna vrsta financijske pomoći u skladu s člankom 220. Financijske uredbe. Takvim subvencijama kamata pružila bi se dodatna potpora uz zajam državama članicama koje su suočene s asimetričnim šokom i strogim uvjetima financiranja na financijskim tržištima.
- (20) Kako bi se osiguralo brzo pružanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja, nadležnost za dodjelu zajmova ako su ispunjeni kriteriji prihvatljivosti i kriteriji za aktivaciju te odlučivanje o dodjeli subvencija kamata trebala bi biti povjerena Komisiji.
- (21) Države članice trebale bi ulagati potporu primljenu u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja u prihvatljiva javna ulaganja te općenito održavati razinu javnih ulaganja u odnosu na prosječnu razinu javnih ulaganja tijekom posljednjih pet godina kako bi se osiguralo ostvarenje cilja ove Uredbe. U tom pogledu očekuje se da bi države članice trebale dati prednost očuvanju prihvatljivih ulaganja u programima za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj,

¹² Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica u europodručju koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.).

¹³ Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi instrumenta srednjoročne financijske pomoći platnim bilancama država članica (SL L 53, 23.2.2002., str. 1.).

Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

- (22) U tu svrhu Komisija bi trebala ispitati je li dotična država članica poštovala te uvjete. U slučaju nepoštovanja dotična država članica trebala bi vratiti primljeni zajam djelomično ili u cijelosti i ne bi smjela imati pravo na primanje subvencije kamate.
- (23) Najveća razina prihvatljivih javnih ulaganja za koja bi se mogla pružiti potpora zajmom u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja za državu članicu trebala bi se utvrditi automatski na temelju formule koja uključuje omjer prihvatljivih javnih ulaganja i bruto domaćeg proizvoda (BDP) u Uniji tijekom razdoblja od pet godina prije nego što dotična država članica zatraži zajam i njezin BDP tijekom istog razdoblja. Najveća razina prihvatljivih javnih ulaganja trebala bi se prilagođavati i s pomoću faktora prilagodbe (α) prema fiksnoj gornjoj granici u proračunu Unije. Taj je faktor utvrđen tako da bi se u kontekstu nedavne krize sva potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja mogla osigurati državama članicama pogođenima krizom da je mehanizam bio uspostavljen.
- (24) Iznos zajma u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja također bi se trebao određivati automatski na temelju formule kojom se najprije uzima u obzir najveća razina prihvatljivih javnih ulaganja za koju se može pružiti potpora u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja, a zatim ozbiljnost velikog asimetričnog šoka. Potpora utvrđena na temelju te formule trebala bi se i prilagoditi s pomoću faktora (β) uzimajući u obzir ozbiljnost šoka. Taj se faktor utvrđuje tako da se u slučaju šoka koji uzrokuje povećanje nezaposlenosti za više od 2,5 postotnih bodova dotičnoj državi članici stavlja na raspolaganje najveća potpora. Zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja mogao bi se povećati do najviše razine prihvatljivih javnih ulaganja u slučaju osobito velikog asimetričnog šoka koji bi bio vidljiv iz drugih pokazatelja položaja države članice u ekonomskom ciklusu (npr. ankete o povjerenju) i dublje analize makroekonomskog stanja (kako je provedena osobito u kontekstu makroekonomske prognoze i europskog semestra). Kako bi se osiguralo da što više država članica može ostvariti pravo na potporu u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja, zajam državi članici ne smije premašivati 30 posto preostalih raspoloživih sredstava do gornje granice određene za kalibriranje zajmova u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja s obzirom na raspoloživa sredstva u proračunu Unije.
- (25) Iznos subvencija kamata u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja trebalo bi odrediti kao postotak troškova kamata koje država članica ima u vezi sa zajmom odobrenim u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja.
- (26) Trebalo bi uspostaviti Fond za potporu stabilizaciji radi financiranja subvencije kamate. Fond za potporu stabilizaciji trebao bi raspolagati nacionalnim doprinosima država članica čija je valuta euro i drugih država članica koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II).
- (27) Određivanje iznosa nacionalnih doprinosa Fondu za potporu stabilizaciji i njihov prijenos trebali bi se urediti međuvladinim sporazumom koji se sklapa između država članica čija je valuta euro i drugih država članica koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II). Tim sporazumom trebalo bi utvrditi da se nacionalni doprinosi za sve države članice izračunavaju na temelju udjela nacionalnih središnjih banaka onih država članica čija je valuta euro u monetarnom prihodu Eurosustava. Za države članice koje sudjeluju u ERM II trebalo bi predvidjeti poseban ključ za određivanje nacionalnih doprinosa. Komisija bi trebala pomagati državama članicama u izračunu tih doprinosa. U tu svrhu Europska središnja banka (ESB) Komisiji bi

trebala pripočiti iznos monetarnog prihoda na koji nacionalne središnje banke Eurosustava imaju pravo.

- (28) Nakon što taj međuvladin sporazum stupi na snagu, plaćanje subvencija kamata dotičnoj državi članici trebalo bi biti uvjetovano prijenosom godišnjeg doprinosa države članice u Fond za potporu stabilizaciji. Plaćanje subvencija kamata trebalo bi biti uvjetovano raspoloživošću dostatnih sredstava u Fondu za potporu stabilizaciji. Plaćanje subvencija kamata iz fonda za potporu stabilizaciji odgodilo bi se u slučaju da subvencija kamate za određenu državu članicu premaši 30 posto iznosa raspoloživih sredstava u Fondu za potporu stabilizaciji u trenutku dospijeca takvog plaćanja.
- (29) Komisija bi trebala biti zadužena za sigurno i razborito upravljanje imovinom Fonda za potporu stabilizaciji.
- (30) Kako bi se povećao učinak javnih ulaganja i potencijalne potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja, trebalo bi osigurati i prema potrebi povećati kvalitetu sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima država članica. Ocjena Komisije trebala bi se provoditi redovito i biti u obliku izvješća te, ako je opravdano, sadržavati preporuke za poboljšanje kvalitete sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima u državama članicama. Države članice mogle bi zatražiti tehničku pomoć od Komisije. Komisija bi mogla provesti tehničke misije.
- (31) Kako bi se utvrdila pravila za sudjelovanje ESM-a ili njegova pravnog sljednika u pružanju financijske pomoći usporedno s Komisijom radi potpore javnim ulaganjima, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu razmjene relevantnih informacija koje se odnose na zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja, učinak sudjelovanja ESM-a u izračunu iznosa potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja te dodjele subvencije kamate članici iz Fonda za stabilizaciju ulaganja za troškove nastale u vezi s financijskom pomoći ESM-a. Komisija bi trebala biti ovlaštena i za donošenje delegiranih akata o utvrđivanju postotka u formuli za izračun subvencije kamate, detaljnih pravila za upravljanje Fondom za potporu stabilizaciji te općih načela i kriterija za njegovu strategiju ulaganja. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁴. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (32) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., potrebna je evaluacija ove Uredbe osobito kako bi se ocijenila njezina učinkovitost, njezin doprinos provedbi ekonomskih politika u državama članicama i strategiji Unije za rast i radna mjesta te kako bi se utvrdile moguće daljnje promjene koje su potrebne radi stvaranja mehanizma osiguranja za potrebe makroekonomske stabilizacije. Evaluacija će se provesti na temelju informacija prikupljenih posebnim zahtjevima za praćenje, a istovremeno će se izbjegavati prekomjerno donošenje propisa i administrativno opterećenje, osobito država članica. Ti zahtjevi, prema potrebi, mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka Uredbe u praksi.

¹⁴

SL L 231, 12.5.2016., str. 1.

- (33) Europska funkcija stabilizacije ulaganja trebala bi se smatrati prvim korakom kako bi se tijekom vremena razvio punopravni mehanizam osiguranja za potrebe makroekonomske stabilizacije. Trenutačno bi se europska funkcija stabilizacije ulaganja temeljila na zajmovima i dodjeli subvencija kamata. Istovremeno nije isključeno da će ESM ili njegov pravni sljednik u budućnosti sudjelovati pružanjem financijske pomoći državama članicama čija je valuta euro koje se suočavaju s nepovoljnim gospodarskim uvjetima radi potpore javnim ulaganjima. Osim toga, u budućnosti bi se mogao uspostaviti dobrovoljni mehanizam osiguranja s kapacitetom zaduživanja na temelju dobrovoljnih doprinosa država članica kako bi se osigurao snažan instrument za potrebe makroekonomske stabilizacije u slučaju asimetričnih šokova.
- (34) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939, financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevара, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja može provoditi istrage i kazneni progon za prijave i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije te dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup.
- (35) Na ovu Uredbu primjenjuju se horizontalna financijska pravila koja donose Europski parlament i Vijeće na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se pobliže određuje postupak donošenja i izvršenja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te se predviđa provjera odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama jer je poštovanje vladavine prava ključan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i učinkovito financiranje EU-a.
- (36) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno uspostavu europske funkcije stabilizacije ulaganja radi apsorpcije velikih asimetričnih šokova koji bi mogli ugroziti gospodarsku i socijalnu koheziju, države članice ne mogu dostatno ostvariti zbog strukture EMU-a, koja podrazumijeva centraliziranu monetarnu politiku, ali nacionalne fiskalne politike, već se on zbog opsega potrebnog djelovanja može bolje

ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

DIO I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Uredbom uspostavlja se europska funkcija stabilizacije ulaganja.
2. Europskom funkcijom stabilizacije ulaganja pruža se financijska pomoć u obliku zajmova i subvencija kamata za javna ulaganja državi članici koja se suočava s velikim asimetričnim šokom.
3. Potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja dostupna je državama članicama čija je valuta euro i drugim državama članicama koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu iz članka 140. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „sporazum” znači međuvladin sporazum sklopljen među svim državama članicama čija je valuta euro i drugim državama članicama koje sudjeluju u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II) kojim se utvrđuje izračun i prijenos njihovih financijskih doprinosa u Fond za potporu stabilizaciji;
- (2) „javna ulaganja” znači: bruto investicije u fiksni kapital opće države kako su definirane u Prilogu A Uredbi (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵;
- (3) „prihvatljiva javna ulaganja” znači: (a) javna ulaganja za potporu ciljevima politike kako su utvrđena Uredbom (EU) br. [XX] od [XX] *[unijeti upućivanje na novu Uredbu o zajedničkim odredbama]*¹⁶ i (b) svi izdaci u području obrazovanja i osposobljavanja kako je definirano u Prilogu A Uredbi (EU) br. 549/2013;

¹⁵ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji, SL L 174, 26.6.2013., str. 1.

¹⁶ *[Unijeti ispravno upućivanje na novu verziju Uredbe o zajedničkim odredbama]*

(4) „potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja” znači financijska pomoć Unije u smislu članka [220.] Financijske uredbe u obliku zajmova i subvencija kamata u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja za potporu prihvatljivim javnim ulaganjima;

(5) „sustavi i prakse upravljanja javnim ulaganjima” znači unutarnji postupci planiranja, dodjele i provedbe javnih ulaganja država članica;

(5) „strategija Unije za pametan, održiv i uključiv rast” znači zajednički ciljevi u skladu s kojima se usmjerava djelovanje država članica i Unije utvrđeni u Zaključcima koje je Vijeće donijelo 17. lipnja 2010. kao Prilog I. (Nova europska strategija zapošljavanja i rasta, glavni ciljevi EU-a), Preporuci Vijeća (EU) 2015/1184¹⁷ o općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Europske unije od 14. srpnja 2015. i u Odluci Vijeća (EU) 2016/1838¹⁸ te u svim revizijama tih zajedničkih ciljeva.

DIO II.

KRITERIJI

Članak 3.

Kriteriji prihvatljivosti

1. Država članica ispunjava uvjete za potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja ako ne podliježe:

(a) odluci Vijeća kojom se utvrđuje da nije poduzeto učinkovito djelovanje za smanjenje njezina prekomjernog deficita u skladu s člankom 126. stavkom 8. ili člankom 126. stavkom 11. Ugovora o funkcioniranju Europske unije tijekom razdoblja od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za dobivanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja;

(b) odluci Vijeća u skladu s člankom 6. stavkom 2. ili člankom 10. Uredbe Vijeća (EU) br. 1466/97¹⁹ kojom se utvrđuje da nije poduzeto učinkovito djelovanje za smanjenje uočenog značajnog odstupanja tijekom razdoblja od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za dobivanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja;

(c) dvjema uzastopnim preporukama Vijeća u okviru istog postupka u slučaju neravnoteža u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ zbog toga što je dotična država članica dostavila nedostatan plan korektivnog djelovanja tijekom razdoblja od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za dobivanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja;

¹⁷ SL L 192, 18.7.2015., str. 27.

¹⁸ SL L 280, 18.10.2016., str. 30.

¹⁹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika, SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

²⁰ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža, SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

(d) dvjema uzastopnim odlukama Vijeća u okviru istog postupka u slučaju neravnoteža u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća kojima se utvrđuje nepoštovanje dotične države članice zbog toga što nije poduzela preporučeno korektivno djelovanje tijekom razdoblja od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za dobivanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja;

(e) odluci Vijeća o odobrenju programa makroekonomske prilagodbe u smislu članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 472/2013;

(f) odluci Vijeća o provedbi instrumenta srednjoročne financijske pomoći u smislu članka 3. stavka 2. točke (a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 332/2002²¹.

2. Kad sporazum stupi na snagu, država članica ima pravo na primanje subvencije kamate samo ako ispunjava svoje obveze u okviru sporazuma.

Članak 4.

Kriteriji za aktivaciju

1. Smatra se da se država članica suočava s velikim asimetričnim šokom ako su istodobno ispunjeni sljedeći kriteriji za aktivaciju:

a) tromjesečna nacionalna stopa nezaposlenosti bila je veća od prosječne stope nezaposlenosti u dotičnoj državi članici tijekom razdoblja od 60 tromjesečja koja su prethodila tromjesečju tijekom kojeg je podnesen zahtjev;

b) tromjesečna nacionalna stopa nezaposlenosti povećala se za više od jednog postotnog boda u odnosu na stopu nezaposlenosti zabilježenu u istom tromjesečju prethodne godine.

2. Za potrebe stavka 1. stopa nezaposlenosti utvrđuje se upućivanjem na Uredbu (EZ) br. 577/98²²

Konkretno, riječ je o stopi nezaposlenosti ukupnog stanovništva, za sve dobne skupine, izraženo kao postotak aktivnog stanovništva.

3. Tromjesečna nacionalna stopa nezaposlenosti upotrijebljena za potrebe stavka 1. ovog članka i članka 8. stavka 1. točke (c) prilagođava se zbog sezonskog karaktera.

Članak 5.

Ulaganje za koje se dodjeljuje potpora

²¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002, SL L 53/1, 23.2.2002., str. 1.

²² Uredba Vijeća (EZ) br. 577/98 od 9. ožujka 1998. o organizaciji ankete o radnoj snazi na uzorku u Zajednici, SL L 77, 14.3.1998., str. 3.

1. Država članica koja koristi potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja u bilo kojoj godini u kojoj prima zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja čini sljedeće:

(a) ulaže u prihvatljiva javna ulaganja u iznosu koji odgovara najmanje iznosu zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja,

(b) zadržava istu razinu svojih javnih ulaganja u odnosu na prosječnu razinu svojih javnih ulaganja tijekom pet prethodnih godina.

Komisija međutim pri donošenju odluke u skladu s člankom 6. stavkom 2. može zaključiti da je takva razina javnih ulaganja neodrživa i u tom slučaju određuje razinu javnih ulaganja koju treba zadržati.

2. U godini nakon isplate zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja Komisija ispituje je li dotična država članica ispunila kriterije iz stavka 1. Komisija posebno provjerava i opseg u kojem je dotična država članica zadržala razinu prihvatljivih javnih ulaganja iz programa za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Ako Komisija, nakon što je saslušala dotičnu državu članicu, zaključi da uvjeti iz stavka 1. nisu ispunjeni, ona donosi odluku:

(a) kojom se zahtijeva prijevremena otplata cijelog ili dijela zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja, prema potrebi; i

(b) kojom se utvrđuje da nakon otplate zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja država članica nema pravo na subvenciju kamate.

Komisija donosi svoju odluku bez nepotrebnog odgađanja te je objavljuje.

DIO III.

POSTUPAK I OBLIK POTPORE EUROPSKE FUNKCIJE STABILIZACIJE ULAGANJA

Članak 6.

Postupak za odobravanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja

1. Ako država članica ispunjava kriterije prihvatljivosti iz članka 3. i suočava se s velikim asimetričnim šokom iz članka 4., može jednom godišnje Komisiji podnijeti zahtjev za dobivanje potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja. Država članica navodi svoje potrebe za potporom.

Komisija ocjenjuje zahtjeve i odgovara na njih redoslijedom njihova zaprimanja. To čini bez nepotrebnog odlaganja.

2. Komisija donosi odluku o uvjetima potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja. Odluka sadržava informacije o iznosu, prosječnom dospijeću, formuli za izračunavanje troškova, razdoblju raspoloživosti zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja i iznosu subvencije kamate te druga detaljna pravila potrebna za provedbu potpore. Kada odlučuje o uvjetima potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja, Komisija uzima u obzir iznos koji se smatra održivim u smislu članka [210. stavka 3.] Uredbe (EU, Euratom) br. XX („Financijska uredba”) u okviru gornje granice vlastitih sredstava za odobrena sredstva za plaćanje.

DIO IV.

IZNOS POTPORE EUROPSKE FUNKCIJE STABILIZACIJE ULAGANJA

Članak 7.

Najveći iznos zajmova

Nepodmireni iznos zajmova koji se odobravaju državama članicama u skladu s ovom Uredbom ograničen je na 30 milijardi EUR glavnice.

Članak 8.

Iznos zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., iznos zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja (P) utvrđuje se u skladu sa sljedećom formulom:

$$P = \beta \times U_p \times (\text{povećanje nezaposlenosti}_{\text{IDČ}} - \text{granična vrijednost})$$

pri čemu je $P \leq U_p$

Za potrebe ove formule primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „ β ” iznosi 0,66;
- (b) „ U_p ” znači najveća razina prihvatljivih javnih ulaganja za koja se može pružiti potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja u dotičnoj državi članici iz stavka 2.;
- (c) „povećanje nezaposlenosti_{IDČ}” znači povećanje tromjesečne nacionalne stope nezaposlenosti iz članka 4. stavka 1. točke (b) izraženo u postotnim bodovima;
- (d) „granična vrijednost” znači prag utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (b) izražen u postotnim bodovima.

Međutim, Komisija može povećati iznos zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja (P) do iznosa od U_P u slučaju da se dotična država članica suoči s iznimno ozbiljnim velikim asimetričnim šokom.

2. Najveća razina prihvatljivih javnih ulaganja za koju se može pružiti potpora europske funkcije stabilizacije ulaganja u nekoj državi članici (U_P) utvrđuje se u skladu sa sljedećom formulom:

$$U_P = \alpha \times \frac{\text{prosječna razina javnih ulaganja}_{\text{EU}}}{BDP_{\text{EU}}} \times BDP_{\text{DČ}}$$

Za potrebe ove formule primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „ α ” iznosi 11,5;

(b) „ $\frac{\text{prosječna razina javnih ulaganja}_{\text{EU}}}{BDP_{\text{EU}}}$ ” znači udio prihvatljivih javnih ulaganja u BDP-u u Uniji, u tekućim cijenama i u prosjeku tijekom razdoblja od pet punih godina prije podnošenja zahtjeva za potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja u skladu s člankom 6. stavkom 1.;

(c) „ $BDP_{\text{DČ}}$ ” znači BDP dotične države članice u tekućim cijenama i u prosjeku tijekom razdoblja od pet punih godina prije podnošenja zahtjeva za potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja u skladu s člankom 6. stavkom 1.;

3. Zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja ne smije biti veći od 30 posto ukupnog raspoloživog iznosa iz članka 7. nakon oduzimanja ukupnog iznosa nepodmirenih zajmova dodijeljenih u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja.

Članak 9.

Iznos subvencija kamata u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja

1. Subvencijom kamate pridonosi se pokrivanju troškova kamata na zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja koje snose države članice. Iznos subvencije kamate u okviru europske funkcije stabilizacije ulaganja određuje se u skladu sa sljedećom formulom:

$$SK = 100 \text{ posto } \text{troškova kamata}_{\text{DČ}}$$

Za potrebe ove odredbe „troškovi kamata” znači iznos kamata na temelju formule za izračunavanje troškova utvrđene u odluci Komisije iz članka 6. stavka 2. uzimajući u obzir svako refinanciranje u skladu s člankom 12. stavkom 4.;

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21. radi izmjene ove Uredbe određivanjem postotka iz stavka 1. ako se to čini potrebnim s obzirom na provedbu sporazuma ili moguću odgodu plaćanja u skladu s člankom 18. stavkom 2.

Članak 10.

Financijska potpora Europskog stabilizacijskog mehanizma ili njegova pravnog sljednika

1. U slučaju da ESM ili njegov pravni sljednik pruža financijsku pomoć državama članicama za potporu prihvatljivim javnim ulaganjima u skladu s modalitetima i uvjetima iz ove Uredbe, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21. radi:

(a) dopune ove Uredbe utvrđivanjem pojedinosti o razmjeni informacija između Komisije i ESM-a ili njegova pravnog sljednika u pogledu elemenata iz članka 6. stavka 2.;

(b) dopune ove Uredbe utvrđivanjem pravila o komplementarnosti između financijske pomoći ESM-a ili njegova pravnog sljednika i iznosâ potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja izračunanih u skladu s člancima 8. i 9.;

(c) izmjene ili dopune članaka 9. i 18. kako bi se omogućila dodjela subvencije kamate iz Fonda za potporu stabilizaciji za troškove kamata koji su nastali u vezi s financijskom pomoći ESM-a ili njegova pravnog sljednika koja je državama članicama odobrena radi potpore prihvatljivim javnim ulaganjima.

DIO V.

POSTUPCI ZA ISPLATU I PROVEDBU

Glava I.

Zajmovi

Članak 11.

Isplata zajma

1. Zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja isplaćuje se, u načelu, u jednom obroku.

Članak 12.

Poslovi uzimanja i davanja zajmova

1. Poslovi uzimanja i davanja zajmova obavljaju se u eurima.

2. Kad Komisija donese odluku u skladu s člankom 6. stavkom 2., ovlaštena je za uzimanje zajmova na tržištu kapitala ili od financijskih institucija u najpogodnijem trenutku između

planiranih isplata kako bi optimizirala troškove financiranja te zaštitila svoj ugled izdavatelja vrijednosnih papira na tržištima. Sredstva koja su prikupljena, ali još nisu isplaćena, trajno se drže na namjenskom gotovinskom računu ili računu vrijednosnih papira kojim se upravlja u skladu s pravilima koja se primjenjuju na izvanproračunske operacije te se ne mogu koristiti za druge ciljeve osim pružanja financijske potpore državama članicama na temelju tog mehanizma.

3. Ako država članica primi zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja koji uključuje odredbu o prijevremenoj otplati i odluči iskoristiti tu opciju, Komisija poduzima potrebne korake.

4. Na zahtjev države članice ili na inicijativu Komisije te ako okolnosti dopuštaju poboljšanje kamatne stope na zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja, Komisija može refinancirati svoje početno zaduženje u cijelosti ili djelomično, ili restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete.

Članak 13.

Troškovi

Ne dovodeći u pitanje članak 9., troškove koje Unija ima pri sklapanju i obavljanju svih poslova snosi država članica koja prima zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja.

Članak 14.

Upravljanje zajmovima

1. Komisija utvrđuje potrebne mehanizme za upravljanje zajmovima s ESB-om.

2. Dotična država članica kod svoje nacionalne središnje banke otvara poseban račun za upravljanje primljenom potporom europske funkcije stabilizacije ulaganja. Ona također prenosi glavnice i kamate dospjele po zajmu europske funkcije stabilizacije ulaganja na račun kod ESB-a četrnaest radnih dana sustava TARGET2 prije odgovarajućeg datuma dospeljeća.

Glava II.

Subvencija kamate

Članak 15.

Isplata subvencije kamate

Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 2. i članak 16., subvencija kamate plaća se dotičnoj državi članici u trenutku kada država članica otplati zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja ili dospjele kamate.

Glava III.

Kontrola

Članak 16.

Kontrola i revizije

1. Ne dovodeći u pitanje članak 27. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, Europski revizorski sud ima pravo provesti u dotičnoj državi članici sve financijske kontrole ili revizije koje smatra potrebnima u odnosu na upravljanje potporom europske funkcije stabilizacije ulaganja.
2. Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevара, ima posebno pravo poslati svoje dužnosnike ili propisno ovlaštene predstavnike da u dotičnoj državi članici provedu sve tehničke ili financijske kontrole ili revizije koje smatraju potrebnima u odnosu na potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja.
3. Revizije uporabe doprinosa Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, osnova su za opće jamstvo u skladu s člankom [127.] Financijske uredbe.

DIO VI.

FOND ZA POTPORU STABILIZACIJI

Članak 17.

Osnivanje Fonda za potporu stabilizaciji

1. Uspostavlja se Fond za potporu stabilizaciji.
2. Fond za potporu stabilizaciji raspolaže sljedećim sredstvima:
 - (a) doprinosima država članica u skladu sa sporazumom;
 - (b) povratima na uložena sredstva Fonda za potporu stabilizaciji;
 - (c) otplatama subvencija kamata koje provode države članice u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b).
3. Prihodi Fonda za potporu stabilizaciji iz stavka 2. točke (a) čine vanjske namjenske prihode, a prihodi iz stavka 2. točke (c) čine unutarnje namjenske prihode u skladu s člankom [21. stavkom 4.] Financijske uredbe.
4. Za potrebe izračuna doprinosâ iz stavka 2. točke (a) ESB najkasnije do 30. travnja svake godine priopćuje Komisiji iznos monetarnog prihoda koji je dodijeljen nacionalnim

središnjim bankama Eurosustava u skladu s člankom 32. Protokola br. 4 o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

Članak 18.

Upotreba Fonda za potporu stabilizaciji

1. Sredstva Fonda za potporu stabilizaciji mogu se upotrijebiti samo za potrebe plaćanja subvencija kamata državama članicama iz članka 9.
2. Plaćanje subvencije kamate ne smije premašiti 30 posto raspoloživih sredstava u Fondu za potporu stabilizaciji u trenutku dospijeca takvog plaćanja dotičnoj državi članici. Sva se daljnja plaćanja odgađaju. Svi novi doprinosi Fondu za potporu stabilizaciji iz članka 17. stavka 2. najprije se iskorištavaju za isplatu odgođenih plaćanja dotičnim državama članicama. U slučaju da odgođenih plaćanja ima više, redoslijed isplate takvih plaćanja utvrđuje se prema trajanju razdoblja odgode počevši od najduljeg.

Članak 19.

Upravljanje Fondom za potporu stabilizaciji

1. Komisija izravno upravlja Fondom za potporu stabilizaciji u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima iz stavka 3.
2. Komisija ima razboritu i opreznu ulagačku strategiju koja je predviđena u delegiranim aktima iz stavka 3. u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja i slijedeći odgovarajuća pravila opreznog poslovanja te ulaže iznose iz Fonda za potporu stabilizaciji u novcu i novčanim ekvivalentima instrumenata tržišta novca, dužničkim i kreditnim vrijednosnim papirima, kao što su oročeni depoziti, obveznice, mjenice, obveze ili vrijednosni papiri osigurani imovinom, među ostalim s kuponima s promjenjivim kamatnim stopama ili bez njih, te indeksirani vrijednosni papiri. Ulaganja su sektorski, geografski i razmjerno diversificirana u dovoljnoj mjeri. Povrat od tih ulaganja koristi Fond za potporu stabilizaciji.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata o dopuni ove Uredbe utvrđivanjem detaljnih pravila za upravljanje Fondom za potporu stabilizaciji te općih načela i kriterija za njegovu ulagačku strategiju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21.

DIO VII.

KVALITETA SUSTAVA I PRAKSI UPRAVLJANJA JAVNIM ULAGANJIMA

Članak 20.

Kvaliteta sustavâ i praksi upravljanja javnim ulaganjima

1. Kako bi se povećao učinak javnih ulaganja i potencijalne potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja, države članice poduzimaju potrebne mjere za postizanje i održavanje visoke kvalitete sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima.
2. Najkasnije do [DATUM *dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe*] i svakih pet godina nakon toga Komisija ispituje kvalitetu sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima u državama članicama. Komisija sastavlja izvješće koje sadržava kvalitativnu procjenu i ocjenu na temelju skupa pokazatelja te, prema potrebi, preporuke za poboljšanje kvalitete sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima. To se izvješće objavljuje.
3. Metodologija za procjenu kvalitete sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima država članica utvrđena je u Prilogu. Komisija redovito ocjenjuje primjerenost metodologije i kriterija koji se primjenjuju te ih prema potrebi prilagođava ili izmjenjuje. Svaku izmjenu metodologije i kriterija Komisija objavljuje.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata o izmjeni ili dopuni ove Uredbe ažuriranjem metodologije i kriterija iz stavka 3. u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21.

DIO VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegiranje ovlasti iz članka 10., članka 19. stavka 3. i članka 20. stavka 5. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od [DATUM/*stupanje na snagu ove Uredbe*].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 10., članka 19. stavka 3. i članka 20. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 10., članka 19. stavka 3. i članka 20. stavka 5. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 22.

Izvješćivanje i preispitivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Uredbe prema ostvarivanju ciljeva iz uvodne izjave 36. i članka 1. navedeni su u Prilogu 2.

2. Kako bi se osigurala učinkovita ocjena napretka programa u ostvarivanju svojih ciljeva, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 21. za potrebe izmjene Priloga II. radi revizije ili dopune pokazatelja ako se to smatra potrebnim te dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.

3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultati prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike potpore europske funkcije stabilizacije ulaganja.

4. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

5. Privremena evaluacija europske funkcije stabilizacije ulaganja provodi se kad na raspolaganju bude dovoljno informacija o njezinoj provedbi. Završnu evaluaciju europske funkcije stabilizacije ulaganja Komisija provodi četiri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe,

U toj evaluaciji ocjenjuje se, među ostalim,

(a) učinkovitost ove Uredbe;;

(b) doprinos europske funkcije stabilizacije ulaganja provođenju ekonomskih politika država članica na način kojim se doprinosi jačanju kohezije u Uniji;

(c) doprinos ove Uredbe ostvarivanju ciljeva strategije Unije za rast i radna mjesta;

(d) primjerenost razvijanja mehanizma dobrovoljnog osiguranja za potrebe makroekonomske stabilizacije.

Evaluaciji se prema potrebi prilaže prijedlog za izmjene ove Uredbe.

6. Komisija dostavlja zaključke evaluacije i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Euroskupini, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 23.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu [dvadesetog dana od] dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 2. stavak 2. točka (b) stupa na snagu dana [DATUM].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike (klaster programa)
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.5. Trajanje i financijski učinak
- 1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europske funkcije stabilizacije ulaganja

1.2. Predmetna područja politike (klaster programa)

Ekonomska i monetarna unija

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☒ **novo djelovanje**

☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja**²³

☐ **produženje postojećeg djelovanja**

☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Inicijativa se nastavlja na Komunikaciju Komisije od 6. prosinca 2017. o novim proračunskim instrumentima za stabilno europodručje unutar okvira Unije, koja je dio paketa inicijativa za produbljenje europske ekonomske i monetarne unije. Posebno se temelji na Izvješću petorice predsjednika o dovršetku europske ekonomske i monetarne unije od 22. lipnja 2015. i Komisijinu Dokumentu za razmatranje o produbljenju ekonomske i monetarne unije od 31. svibnja 2017.

Primjenjivat će se na države članice europodručja i na države članice koje su pristupile mehanizmu ERM II, pod uvjetom da ispunjavaju kriterije prihvatljivosti i aktivacije utvrđene u Uredbi.

Ova Uredba stupit će na snagu [dvadesetog dana od] dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost angažmana Unije” vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi inače ostvarile države članice svojim zasebnim djelovanjima.*

²³

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*): U valutnoj uniji postoji nekoliko linija obrane od destabilizirajućih šokova: fleksibilna tržišta, uključujući učinkovita financijska tržišta, stabilne državne politike (uključujući povećanje fiskalnih rezervi u povoljnim gospodarskim razdobljima kako bi se omogućio prostor za apsorpiranje šokova u slučaju njihove pojave) te skup zajedničkih instrumenata za rješavanje kriznih situacija. Međutim, kao što je pokazala nedavna financijska kriza, čak ni svi ti elementi nisu dostatni da se u slučaju velikih šokova osigura odgovarajuća ekonomska stabilizacija, osobito u malim otvorenim gospodarstvima. Postoji potreba za fiskalnim instrumentom na razini europodručja kako bi se suočilo s velikim šokovima tako da se prevlada preopterećenost nacionalne supsidijarnosti. Kao ključan komplementaran element, funkcija stabilizacije trebala bi biti aktivna u slučaju velikih šokova koji utječu na državu članicu, ili nekoliko država članica, nakon što se pojave ograničenja u drugim mehanizmima i nacionalnim politikama, što predstavlja velike ekonomske rizike za samu državu članicu, ali i za cjelokupno područje. Bilo bi važno izbjeći da šokovi i značajne krize dovedu do produbljivanja i proširivanja stresnih okolnosti. Zbog mogućnosti podupiranja država članica u izrazito stresnim okolnostima funkcijom stabilizacije izbjegle bi se takve situacije. Primjerenije i protucikličke fiskalne politike na nacionalnoj razini isto bi tako pridonijele usklađenijoj sveukupnoj fiskalnoj politici, što bi značilo pozitivne učinke prelijevanja i za druge države članice. Štoviše, funkcijom stabilizacije pružala bi se potpora državama članicama kada dolazi do smanjene razine sredstava za stabilizaciju na nacionalnoj razini, ali prije nego što je potrebno zatražiti financijsku pomoć, čime se potencijalno smanjuju troškovi prilagodbe.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*) Europskom funkcijom stabilizacije ulaganja trebala bi se stabilizirati prihvatljiva javna ulaganja u državama članicama pogođenima velikim asimetričnim šokovima kada djelovanje nacionalnih automatskih stabilizatora nije dostatno, nacionalna fiskalna politika suočava se sa zahtjevnim kompromisom između stabilizacije i održivosti, postoje ograničenja u monetarnoj politici, a koordinacija fiskalne politike dosegne svoje granice. Na način da se podupiru javna ulaganja tim bi se programom moglo spriječiti značajno opadanje srednjoročnog i dugoročnog rasta kao posljedice prilagodbe na nacionalnoj razini te bi se isto tako moglo pridonijeti da države članice ne moraju tražiti financijsku pomoć kao rezultat šoka.

1.4.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Ovo je prvi put da se funkcija stabilizacije uvodi kao dio reformi za produbljivanje ekonomske i monetarne unije. Tijekom posljednje financijske krize utvrđena je osjetljivost država članica na velike ekonomske šokove, uključujući one s *ex ante* stabilnim javnim financijama. Ti su šokovi doveli do znatnih pogoršanja fiskalnih stanja pogođenih država članica te su u mnogim slučajevima naveli države članice da zatraže programe fiskalne pomoći. Međutim, do trenutka kad su programi financijske pomoći već zatraženi, troškovi ekonomske prilagodbe već su bili izrazito visoki, a prilagodba koja je uslijedila znatno je utjecala na njihove stope srednjoročnog i dugoročnog rasta. Funkcijom stabilizacije nastojalo bi se izbjeći ponavljanje takvog scenarija u budućim krizama.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Instrument europske funkcije stabilizacije ulaganja iz predložene Uredbe u skladu je s drugim instrumentima u okviru kohezijske politike. Instrumentom se nadopunjuju programi za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, koji su posljednjih godina činili više od polovine ukupnih javnih ulaganja, snažno pridonoseći postupku gospodarskog i socijalnog sustizanja regija i zemalja u EU-u. U tom je pogledu istaknuto da je potrebno uspostaviti veću povezanost između prioriteta utvrđenih u okviru europskog semestra i programa za koje se dodjeljuje potpora Unije u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, i to uvođenjem *ex-ante* i makroekonomskih uvjeta putem Uredbe o zajedničkim odredbama. Sličnim se uvjetima određuje prihvatljivost potpore u okviru instrumenta europske funkcije stabilizacije ulaganja. Štoviše, instrumentom europske funkcije stabilizacije ulaganja dopunjuju se i drugi instrumenti na razini EU-a kojima se osobito može pomoći u ublažavanju gospodarskih šokova na nacionalnoj ili lokalnoj razini, kao što je Fond solidarnosti Europske unije, kojim se pruža financijska pomoć državama članicama / regijama pogođenima velikim katastrofama; i Europski fond za prilagodbu globalizaciji, kojim se pruža potpora osobama koje su ostale bez posla zbog velikih strukturnih promjena u svjetskim trgovinskim tokovima ili zbog globalne gospodarske i financijske krize.

1.5. Trajanje i financijski učinak

☐ **Ograničeno trajanje**

☐ na snazi od [DD/MM] GGGG do [DD/MM] GGGG

☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje.

☒ **Neograničeno trajanje**

Provedba s početnim razdobljem [20. dana] od dana objave Uredbe u *Službenom listu Europske unije*. Prijedlog će se provesti tek nakon što država članica korisnica ispunji kriterije prihvatljivosti i aktivacije. Primjenjivat će se sve dok je ispunjen uvjet dvostrukog aktivatora.

1.6. Predviđeni načini upravljanja²⁴

☒ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;

☐ putem izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjerenjem zadaća izvršenja proračuna:

☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;

☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);

☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;

☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;

☐ tijelima javnog prava;

☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;

☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;

²⁴

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Nakon što to država članica zatraži, Komisija će procijeniti zadovoljava li dotična država članica kriterije aktivacije i prihvatljivosti kako bi imala pravo iskoristiti potporu funkcije stabilizacije. Nadalje, Komisija će u godini koja slijedi nakon isplate zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja preispitati je li dotična država članica poštovala uvjet da zajmovi moraju biti uloženi u prihvatljivo javno ulaganje i je li država članica održala istu razinu javnih ulaganja u odnosu na prosječnu razinu svojih javnih ulaganja tijekom prethodnih pet godina. Međutim, Komisija može zaključiti da je razina javnih ulaganja koju država članica treba održati neodrživa te će u tom slučaju odrediti razinu javnih ulaganja koju treba održati.

Kako bi se izračunali doprinosi za Fond za potporu stabilizaciji od ESB-a se zahtijeva da najkasnije do 30. travnja bilo koje godine Komisiji podnese izvješće o iznosu monetarnog prihoda koji je dodijeljen nacionalnim središnjim bankama na temelju članka 32. Protokola br. 4. o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke za države članice europodručja.

Doprinosi država članica koje nisu u europodručju za Fond za potporu stabilizaciji izračunavaju se na temelju istog mjerila (monetarni prihod Eurosustava), ali podliježu posebnim pravilima za izračun.

Komisija će u roku od dvije godine od stupanja na snagu Uredbe te potom svakih pet godina preispitati kvalitetu sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima u državama članicama. Pripremit će izvješće koje će sadržavati kvalitativnu procjenu i ocjenu na temelju skupa pokazatelja. Prema potrebi, Komisija će dati preporuke za poboljšanje kvalitete sustava i praksi upravljanja javnim ulaganjima. Izvješće Komisije bit će objavljeno.

Komisija će svakih pet godina preispitivati primjenu ove Uredbe i izvješćivati o njoj. To će se izvješće poslati Europskom parlamentu, Vijeću i Euroskupini. Komisija će na temelju rezultata izvješća, prema potrebi, izvješću priložiti prijedlog izmjena ove Uredbe.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Na temelju članka 16. Uredbe Europski revizorski sud ima pravo u dotičnoj državi članici provesti sve financijske kontrole ili revizije koje smatra potrebnima povezano s upravljanjem potporom europske funkcije stabilizacije ulaganja. Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevара, ima pravo poslati svoje dužnosnike ili propisno ovlaštene predstavnike da u dotičnoj državi članici provedu sve tehničke ili financijske kontrole ili revizije koje smatraju potrebnima povezano s potporom europske funkcije stabilizacije ulaganja.

Kad je riječ o komponenti zajma programa, Komisija će odlučiti o uvjetima zajma (tj. iznosu, prosječnom dospjeću, formuli za određivanje cijene, razdoblju raspoloživosti zajma i iznosu subvencije kamate te drugim detaljnim pravilima koja su potrebna za provedbu potpore). Troškove koje je prouzročila Unija zaključivanjem i obavljanjem svih radnji snosit će država članica koja prima zajam europske funkcije stabilizacije ulaganja. Komisija će utvrditi potrebne mehanizme za upravljanje zajmovima s ESB-om. Dotična država članica otvorit će kod svoje nacionalne središnje banke poseban račun za upravljanje primljenom potporom europske funkcije stabilizacije ulaganja. Također će prenijeti glavnice i kamate dospjele na temelju zajma europske funkcije stabilizacije ulaganja na račun kod ESB-a četrnaest radnih dana sustava TARGET2 prije odgovarajućeg datuma dospjeća.

Kad je riječ o upravljanju Fondom za potporu stabilizaciji u pogledu subvencije kamate, člankom 19. Uredbe predviđa se da će Komisija imati razboritu i sigurnu strategiju ulaganja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja poštovanjem odgovarajućih pravila opreznog poslovanja. Komisija će ulagati iznose koje ima u Fondu za potporu stabilizaciji u novcu i novčanim ekvivalentima instrumenata tržišta novca, dužničkim i kreditnim vrijednosnim papirima kao što su oročeni depoziti, obveznice, mjenice, obveze ili vrijednosni papiri osigurani imovinom, među ostalim s kuponima s promjenjivom kamatnim stopama ili bez njih, te indeksirani vrijednosni papiri. Ulaganja će biti dovoljno sektorski, geografski i razmjerno diversificirana. Povrat tih ulaganja ići će Fondu za potporu stabilizaciji.

Financiranje Fonda za potporu stabilizaciji sastojat će se od doprinosa država članica, povrata uložених sredstava Fonda za potporu stabilizaciji i otplata država članica u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b) Uredbe.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika*

Zajmovi europske funkcije stabilizacije ulaganja dodijeljeni državama članicama pokriveni su jamstvom iz proračuna EU-a i imaju financijski rizik. Najviši iznos zajmova koji se dodjeljuju državama članicama u skladu s ovom Uredbom ograničen je na 30 milijardi EUR glavnice. U proračunu EU-a nalaze se potrebne odredbe kako bi se uzeo u obzir financijski rizik povezan s tim zajmovima.

Fond za potporu stabilizaciji ne dobiva sredstva iz proračuna EU-a za subvencije kamata.

- 2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Godinu dana nakon isplate potpore u obliku zajma u okviru tog instrumenta Komisija provjerava je li država članica korisnica uložila sredstva u prihvatljiva javna ulaganja koja odgovaraju najmanje iznosu zajma i održala istu razinu javnih ulaganja u odnosu na prosječnu razinu svojih javnih ulaganja tijekom prethodnih pet godina, osim u slučaju da Komisija tu razinu smatra neodrživom. U slučaju da se taj kriterij ne poštuje, donosi se odluka da se zatraži prijevremena otplata zajma (potpuna ili djelomična) i da se ne isplati subvencija kamate. Ovim korektivnim mehanizmom nastoji se osigurati da za proračun EU-a ne dođe do nepredviđenih obveza za neprihvatljivo ulaganje.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti**

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Europski revizorski sud ima pravo u dotičnoj državi članici provesti sve financijske kontrole ili revizije koje smatra potrebnima u odnosu na upravljanje potporom europske funkcije stabilizacije ulaganja.

Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara, imat će pravo poslati svoje dužnosnike ili propisno ovlaštene predstavnike da u dotičnoj državi članici provedu sve tehničke ili financijske kontrole ili revizije koje smatraju potrebnima u odnosu na potporu europske funkcije stabilizacije ulaganja.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj 2 Naslov Kohezija i vrijednosti	Dif./nedif. ²⁵	zemalja EFTA-e ²⁶	zemalja kandidatkinja ²⁷	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
		Nedif.	NE	NE	NE	DA

²⁵ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

²⁶ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

²⁷ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	<...>	2 Naslov Kohezija i vrijednosti
---	-------	---------------------------------

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje (podijeljena prema proračunskim linijama iz točke 3.1.)	Obveze	(1)									
	Plaćanja	(2)									
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice programa ²⁸	Obveze = plaćanja	(3)									
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	=1+3									
	Plaćanja	=2+3									

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	----	---------------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

²⁸ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291
Ostali administrativni rashodi										
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz svih NASLOVA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291
	Plaćanja	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291

izvan NASLOVA 7. ²⁹ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Meduzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

²⁹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa—

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije		5	5	5	5	5	6	6
Delegacije								
Istraživanje								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ³⁰								
Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima							
	– u delegacijama							
Financirano iz omotnice programa ³¹	– u sjedištima							
	– u delegacijama							
Istraživanje								
Ostalo (navesti)								
UKUPNO		5	5	5	5	5	6	6

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	
Vanjsko osoblje	

³⁰ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

³¹ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni: –

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Naveći tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

X ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

☐ na vlastita sredstva

X ☐ na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda ☐ X

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska priroda: linija	Učinak prijedloga/inicijative ³²						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak: potrebna X pm linija							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Postojat će unutarnji namjenski prihodi od upravljanja imovinom Fonda za potporu stabilizaciji.

³²

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani za 20 % na ime troškova naplate.